

زنانه
که
جهان را
بهتر
کردند

نویسنده: جولیا آدامز
مترجم: محمد کریبی

فرهنگ نشر نو
با همکاری نشر آسیم
تهران - ۱۳۹۹

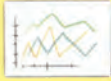

رهبران و فعالان اجتماعی

در فرهنگ‌های کهن، زنان معمولاً وضعیتی برابر با مردان داشتند. می‌توانستند جنگجو، کشیش یا پیشوای یک ملت باشند. ولی بعضی از تمدن‌های کهن، مثل یونان و رم، بر اساس اصول متفاوتی شکل گرفته بودند. آنها به اشتباه بر این باور بودند که مردان ذاتاً رهبرند و زنان باید در خانه بمانند. آنها تا قرن‌ها این دیدگاه غلط را باور داشتند.

البته زنان هم به اندازه مردان توانایی دارند و همیشه هم داشته‌اند. در این فصل ملکه‌ها، زنان سیاستمدار، زنان بازرگان و زنان فعال قدرتمند و با درایت معرفی می‌شوند. این افراد رهبر کشورها، انجمن‌ها، جمعیت‌ها و مبارزه‌ها بوده‌اند.

این افراد با سخت‌کوشی، الهام‌بخش زنان دیگری برای ادامهٔ راهشان بوده‌اند. بسیاری از آنها در حالی دنیا را ترک کردند که امن‌تر و نویدبخش‌تر از جایی بود که خود در آن پا گذاشته بودند.

بسیاری از این زنان، در کنار پرداختن به شغل خود، با نابرابری‌ها روبه‌رو شده و با آنها دست‌وپنجه نرم کرده‌اند. برخی از آنها گذشته‌ای پر از فقر و محرومیت داشته‌اند و با وجود این، از پس مشکلات و نابرابری‌ها برآمده و راه خود را با موفقیت طی کرده‌اند.

کلئوپاترا

Cleopatra

(حدود ۶۹ - ۳۰ ق.م.)

کلئوپاترا، در اوج قدرت امپراتوری روم، فرعون مصر بود. مصر به واسطهٔ

روابط او با پادشاهان روم، ژولیوس سزار و مارک آنتونی، از خطر تجاوز در امان ماند. کلئوپاترا یکی از قدرتمندترین زنان تاریخ است.

این فعالان و سیاستمداران مصمم بودند دنیایی را که در آن زندگی می‌کردند به جای بهتری تبدیل کنند و متعهد بودند هر کاری برای این تغییرات لازم باشد انجام دهند.

همهٔ این زن‌ها خود را باور داشتند، برای رسیدن به هدف‌هایشان سخت تلاش می‌کردند و هرگز تسلیم نمی‌شدند.

جینگو

Jingu

(حدود ۱۷۰ - ۲۶۹ م)

افسانه‌های بی‌شماری دربارهٔ جینگو، امپراتور زن ژاپن وجود دارد. گفته می‌شود او در کنار سامورایی‌ها جنگیده و کشور کره را فتح کرده است. همچنین باور داشته‌اند که او شَمَن^[۲] بوده و می‌توانسته صداهای دنیای ارواح را بشنود. در دههٔ ۱۸۰۰، او اولین

زنی بود که تصویرش روی اسکناس‌های ژاپنی دیده می‌شد.

بودیکا

Boudicca

(حدود ۳۰ - ۶۰ م)

بودیکا ملکهٔ یکی از قبیله‌های سِلْتیک^[۱] به نام آیسینی بود. در سال ۶۰ میلادی، فرماندهی بیش از صد هزار جنگجوی سلت را در برابر رومی‌ها که برای تسخیر بریتانیا آمده بودند بر عهده داشت. این ملکهٔ جنگجو، قبل از شکست خوردن از رومی‌ها، موفقیت‌های زیادی به دست آورد.

۲

دانشمندان و مخترعان

زنان، از بیوشیمی‌دان‌ها گرفته تا فیزیکدان‌ها و
آشفشان‌شناسان و همچنین ریاضیدانان و مهندسان، قرن‌ها
دنیای ابداعات و پژوهش‌های علمی را شکل داده‌اند.

بسیاری از زنان دانشمند و مخترع هرچند نسبت به مردان فرصت‌های کمتری
پیش رو داشته‌اند، ولی در زمینه‌های علمی به بالاترین سطوح رسیده‌اند. برخی
مجبور شده‌اند به دلایلی همچون مزاحمت‌های سیاسی، امکان دسترسی به
تحصیلات عالی، تأمین بودجه‌های تحقیقاتی یا پیدا کردن شغل، وطنشان را
ترک کنند و از بسیاری از آنان به خاطر دستاوردهایشان هرگز قدردانی نشد.
همه آنها باید با این ذهنیت غلط و مخرب دست و پنجه نرم می‌کردند که
استعداد مردان در علم و فناوری از زنان بیشتر است.

ماریا زیبلا مریان
Maria Sibylla Merian
 (۱۶۴۷-۱۷۱۷)

ماریا زیبلا مریان طبیعی‌دان و تصویرگری علمی بود که در حشره‌شناسی تخصص داشت. او تصاویری علمی از چرخه زندگی بیش از ۲۰۰ حشره را با جزئیات به تصویر کشید و کار او اولین پژوهش درخور در فرایند دگرگدیسی^[۱۶] بود.

در این فصل، با برخی از زنان شگفت‌انگیزی آشنا می‌شویم که از قبول باورهای کهنه و جنسیت‌گرایانه سر باز زدند و اراده کردند تا با تبعیض‌ها بجنگند. دستاوردهای آنان پیشرفت‌ها و اکتشافات بسیار و نیز اختراع فناوری‌هایی را به همراه داشت که بسیار جلوتر از زمانه‌شان بوده‌اند.

فرانسواز باره سینوسی
Françoise Barré-Sinoussi
 (متولد ۱۹۴۷)

در سال ۱۹۸۳، ویروس‌شناس فرانسوی فرانسواز باره سینوسی عضوی از تیمی بود که ویروس عامل HIV را کشف کرد. در سایه زحمات او، درمان مبتلایان به ایدز بهبود چشمگیری یافته است. فرانسواز در سال ۲۰۰۸ به خاطر تلاش‌هایش جایزه نوبل را دریافت کرد.

این زنان، با استفاده از حداکثر توانایی‌هایشان، در زمینه‌های منتخب خود درخشیدند. از آنان هرگز به اندازه مردان هم‌تایشان قدردانی نشد اما مشارکت سرنوشت‌سازشان در علم و فناوری به بهبود زندگی همه ما و به پیشرفت انسان‌ها کمک کرده است.

۳

نویسنده‌ها و هنرمندان

هنر قسمتی از انسان بودن است. هنرهای بصری مثل نقاشی، عکاسی و فیلمبرداری؛ هنرهای ادبی مانند نوشتن رمان، شعر، و نمایشنامه؛ و هنرهای نمایشی مثل موسیقی و تئاتر. همه اشکال هنر کمک می‌کنند هویت خود را کشف و احساسات و افکار بزرگ را بیان کنیم.

هنرمندان بزرگ ممکن است مرد یا زن باشند، ولی در بسیاری از فرهنگ‌ها کسب موفقیت در هنر برای مردان آسان‌تر بوده است. نویسندگان زن حتی مجبور بوده‌اند برای بالا رفتن شانس انتشار و خوانده شدن کتابشان آن را با نام مردان بنویسند؛ مثلاً نام واقعی جورج الیوت، ماری آن اِونز بوده است.

لئونین پرایس

Leontyne Price

(متولد ۱۹۲۷)

لئونین پرایس، خواننده سوپرانو^{۴۶}، اولین سیاه‌پوست در امریکا بود که تبدیل به هنرمندی پیشگام در تالار اپرای متروپولیتن نیویورک شد. او باید بر موانع زیادی پیروز

می‌شد. در اولین

حضور لئونین،

در صحنه تالار

متروپولیتن در

سال ۱۹۶۱،

حضار بیش از

۴۰ دقیقه او را

تشویق کردند.

در فقر زندگی کردن باعث می‌شود راه هنرمند شدن دشوارتر شود. شرکت در کلاس موسیقی، رفتن به کلاس هنرهای نمایشی یا دسترسی به کتاب‌های زیاد، همه و همه پول نیاز دارند. و در نتیجه هنر صدای کسانی را که از این امکانات محروم‌اند از دست می‌دهد؛ ولی خوشبختانه استثناهایی هم وجود دارد. زنان این فصل کتاب، نویسندگان، شعرا، خوانندگان، موسیقیدانان، طراحان، نقاشان و هنرپیشه‌ها هستند. بسیاری از

جین آستین

Jane Austen

(۱۸۱۷-۱۷۷۵)

جین آستین در قرن نوزدهم یکی از محبوب‌ترین رمان‌نویسان بریتانیا بوده است. از روی آثارش مثل غرور و تعصب و اما، چندین بار فیلم و سریال ساخته شده است. کلمات دلنشین

جین شرح‌حال

زنانی از طبقات

متوسط و بالا

را بیان می‌کنند

و حقایقی را

ترسیم می‌کنند

که با امروز ما

نیز مرتبط‌اند.

۴

ورزشکاران و ماجراجویان

کتاب‌های تاریخی پر است از نام مردان قهرمان در دنیای واقعی؛
قهرمانان، کاشفان، دانشمندان، ژنرال‌ها، جاسوس‌ها و ستاره‌های
ورزشی، همه و همه در این کتاب‌ها مرد بوده‌اند. ولی زنان در
کجای این کتاب‌ها جای داشته‌اند؟ زنان بسیاری در همین زمینه‌ها
درخشیده و غالباً نیز با مصائب فراوانی مواجه بوده‌اند.

زنان پرتوان و موفقی که در این فصل معرفی می‌کنیم، کاری بیشتر و فراتر از اثبات توانایی
خود انجام داده‌اند. تمام این زنان، چه آنان که در فضا معلق بوده‌اند، از کوهی صعود کرده‌اند،
هوآپیمایی ساخته‌دیده را بر فراز اقیانوس هدایت کرده‌اند یا ورزشی را از بیخ‌وبین متحول
کرده‌اند، همگی با شجاعت تمام در برابر چالش‌های بزرگ ایستاده‌اند. این زنان خود را باور
داشته‌اند و همین همه‌چیز را ممکن می‌سازد.

آنها گاهی در راه ایده‌های خود، جانشان را به خطر انداخته‌اند. برخی با هویت جعلی از خطوط دشمن گذشته‌اند تا در جنگ به کمک کشورشان بشتابند؛ و هیچ یک از آنها آرزوها و آمال خود را به این فکر ابلهانه، که زنان شکننده و ضعیف‌اند، محدود نکردند. برخی از آنها بر معلولیت خود پیروز شدند و مدال‌های پارالمپیک را یک‌به‌یک از آن خود کردند تا در عمل به ما نشان دهند که بی‌باکی و انجام فعالیت‌های بدنی شجاعانه بیش از هر چیز به نگرش انسان مربوط است. این زنان نمونه، با جسارت تمام، همه قوانین محدودکننده را درباره اینکه چه کاری از زنان برمی‌آید و چه کاری از آنان بر نمی‌آید بی‌اساس شمردند و نگرش ما را نسبت به جهان متحول ساختند.

ورا اتکینز

Vera Atkins

(۱۹۰۸-۲۰۰۰)

ورا که زاده رومانی بود، در سال ۱۹۳۷ به بریتانیا مهاجرت کرد و به عامل نفوذی مهمی در جنگ جهانی دوم تبدیل شد. کار او جذب جاسوس برای جمع‌آوری اخبار در فرانسه بود. ورا خود را وقف کارش کرده بود و احساس مسئولیت بسیار بالایی داشت. او پس از جنگ شخصاً از فرانسه بازدید کرد تا بفهمد بر سر عوامل بریتانیایی که در آنجا مفقود شده بودند چه آمده است.

آیدا فایفر

Ida Pfeiffer

(۱۸۵۸-۱۹۹۷)

آیدا که در وین اتریش متولد شد. پس از سفری که در کودکی به مصر و فلسطین داشت، آرزوی سفر به مکان‌های خیلی دور دست را در سر می‌پروراند. او جهانگردی را دیر شروع کرد، وقتی بیوه‌ای ۴۵ ساله بود. آیدا دو بار دور جهان را گشت. سفرهای او ممکن بود ماه‌ها یا حتی سال‌ها به درازا بکشد و خرج این سفرها را از انتشار خاطرات این سفرها تأمین می‌کرد و در کنار آن، نمونه‌هایی از حیوانات، گیاهان و سنگ‌های معدنی را نیز به فروش می‌رساند.